

GIÁO VIÊN LÀM GHỦ

Thiết kế học liệu
giảng dạy

NGỌC LINH AIE

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	7
-------------------	---

CHƯƠNG 1: AI là gì và tại sao AI lại quan trọng trong giáo dục?.....	9
---	---

AI là gì và Tại sao AI lại quan trọng trong giáo dục?.....	10
--	----

Bức tranh toàn cảnh về Ứng dụng AI trong giáo dục toàn cầu và tại Việt Nam.....	11
---	----

Bàn về Khung năng lực AI dành cho giáo viên	14
---	----

CHƯƠNG 2: AI cho giáo viên, nên bắt đầu từ đâu?	17
--	----

Tinh thần Education First trong thời đại AI	18
---	----

Phân biệt “tư duy sử dụng công cụ AI” và “sử dụng công cụ AI”	19
---	----

Tư duy lựa chọn công cụ AI hữu ích, tối ưu chi phí dành cho giáo viên	24
---	----

Gợi ý lộ trình ứng dụng AI dành cho giáo viên	27
---	----

Các hạn chế của AI để tối ưu hiệu suất	29
--	----

Giới thiệu công cụ nổi bật: ChatGPT	32
Cách viết câu lệnh hiệu quả khi làm việc với AI.....	45

CHƯƠNG 3: Thiết kế học liệu giảng dạy với
sự hỗ trợ của AI56

Thiết kế học liệu giảng dạy theo các phương pháp truyền thống.....	59
--	----

Khái quát chung về Thiết kế học tập (LD: Learning Design), Thiết kế trải nghiệm học tập (LxD: Learning Experience Design) và Thiết kế ngược (Backward Design) dưới sự hỗ trợ của AI	60
--	----

Hai luồng công cụ AI cho thiết kế học liệu dạy học	81
--	----

LỜI KẾT	166
----------------------	------------

LỜI NÓI ĐẦU

Trong giảng đường sôi động của các trường học hiện đại, cuộc cách mạng GenAI đang dần dần xuất hiện và tác động lớn đến phương pháp dạy và học cũng như các giải pháp quản trị giáo dục. Bản thân là những nhà giáo và nhà quản lý đang đứng trước ngưỡng cửa của cuộc cách mạng giáo dục này, chắc hẳn các bạn đang tìm cách tiếp cận AI sao cho hiệu quả nhất?

Cuốn sách này hẳn sẽ là câu trả lời dành cho các thầy cô. Từng trang sách sẽ bày ra trước mắt bạn bức tranh toàn cảnh của việc ứng dụng AI vào giảng dạy. Chúng tôi thiết kế cuốn sách này hướng đến mọi đối tượng là giáo viên đang giảng dạy và các nhà quản lý giáo dục muốn tìm hiểu cách thức ứng dụng AI cho công việc của giáo viên trong tổ chức của mình. Qua từng chương mục, cuốn sách sẽ cung cấp từ những khái niệm căn bản về AI, nhận thức được tiềm năng của nó và đưa công nghệ này vào thực tiễn giảng dạy, tìm ra được mối liên hệ giữa AI và các phương pháp luận dạy học hiện đại, lần lượt xem xét đưa GenAI vào các phần công việc cụ thể của người giáo viên giúp thầy cô chẳng những tiết kiệm được rất nhiều thời gian cho công việc mà còn góp phần thay đổi phương pháp dạy học, xoay trục, chuyển hướng từ “người dạy làm trung tâm” sang “người học làm trung tâm”. Có thể khẳng định AI giải phóng thời gian cho giáo viên để tập trung vào các phương pháp giảng dạy tương tác và sáng tạo hơn. Cụ thể giáo viên có thể ứng dụng AI hỗ trợ thiết kế học liệu dạy học, ứng dụng các phương pháp

luận giáo dục hiện đại để giúp gia tăng yếu tố “Trải nghiệm người học – Learning Experience”. Đây quả là một thách thức trong giai đoạn trước đây nhưng với thời đại AI, chúng ta hoàn toàn có thể thử nghiệm.

Hãy cùng khám phá *Giáo viên làm chủ AI* để hiểu rõ hơn về những điều trên, từ đó định hướng cho tương lai giáo dục thông minh và bền vững!

CHƯƠNG 2

AI CHO GIÁO VIÊN,
NÊN BẮT ĐẦU
TỪ ĐÂU?

TINH THẦN EDUCATION FIRST TRONG THỜI ĐẠI AI

Trong thời đại AI, tinh thần “Education First” không phải là phủ nhận công nghệ, mà là tận dụng AI như công cụ hỗ trợ đắc lực để nâng cao chất lượng giáo dục. Mặc dù AI có thể thực hiện nhiều tác vụ phức tạp, nhưng nó không thể thay thế hoàn toàn vai trò của giáo dục trong việc phát triển toàn diện con người.

Giáo dục luôn cần đặt con người và sự phát triển toàn diện của người học lên hàng đầu.

Không chỉ là việc truyền đạt kiến thức, giáo dục còn rèn luyện tư duy phản biện, kỹ năng giải quyết vấn đề và khả năng sáng tạo. Những yếu tố này là nền tảng để con người có thể thích nghi và phát triển trong môi trường luôn thay đổi. AI có thể cung cấp thông tin nhanh chóng, nhưng khả năng phân tích, đánh giá và ứng dụng thông tin đó vào thực tế vẫn cần được rèn luyện thông qua giáo dục. Đồng thời, giáo dục còn đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành nhân cách, đạo đức và các giá trị cốt lõi của con người. Những yếu tố này cần được nuôi dưỡng thông qua tương tác xã hội, trải nghiệm thực tế và sự hướng dẫn của các nhà giáo dục.

Vậy nên, để thực hiện tinh thần “Education First” trong thời đại AI, chúng ta cần tập trung vào việc phát triển các phương pháp giáo dục tích hợp công nghệ một cách hiệu quả, đồng thời vẫn giữ vững các giá trị cốt lõi của giáo dục. Điều này đòi hỏi sự đổi mới trong chương trình học, phương pháp giảng dạy và đánh giá, cũng như việc đào tạo giáo viên để họ có thể sử dụng AI như một công cụ hỗ trợ đắc lực trong quá trình giảng dạy.

Tuy nhiên, thời đại công nghệ thông tin phát triển luôn có nhiều luồng thông tin nhiễu loạn khiến chúng ta mơ hồ. Hẳn nhiều giáo viên đều băn khoăn: không bắt tay vào tìm hiểu và học tập AI thì sợ lạc hậu; bắt tay vào học thì không biết bắt đầu

từ đâu, học thế nào cho đúng. Chương này sẽ là những gợi ý cụ thể giúp giáo viên có thể tiếp cận AI đúng cách và hiệu quả.

PHÂN BIỆT “TƯ DUY SỬ DỤNG CÔNG CỤ AI” VÀ “SỬ DỤNG CÔNG CỤ AI”

Hẳn là trong số chúng ta hầu hết sẽ “khựng lại” khi đọc được những đoạn quảng cáo hay bài đăng kiểu: “Các thầy cô giáo sẽ chỉ mất hai phút để soạn slide” hay “Chỉ cần năm phút soạn giáo án với AI này”. Những nội dung này có vẻ thần thánh hóa AI và mặc định AI sẽ làm được tất thảy với tốc độ cực nhanh. Một số người gần như không có chút kinh nghiệm nào về một ngành (ví dụ như giáo dục) nhưng cũng “mách” cách sử dụng công cụ AI trong giáo dục như thể có thâm niên trong ngành. Tuy nhiên, để đưa GenAI vào bất kỳ ngành nghề nào nhằm nâng cao hiệu suất công việc, chúng ta đều cần “understanding - sự thấu hiểu”, thậm chí là “empathy - sự thấu cảm”. Chỉ có hiểu sâu tới rất sâu một lĩnh vực, chúng ta mới biết cách mà AI “lên lời” vào từng ngõ ngách của công việc. Chính vì vậy, hai khái niệm “tư duy sử dụng công cụ AI” và “sử dụng công cụ AI” cần được hiểu rõ ràng hơn. Hiểu đúng và áp dụng đúng hai khái niệm này sẽ giúp giáo viên có thể khai thác AI một cách chủ động, thông minh, đồng thời đảm bảo tính sư phạm, chất lượng, và giá trị nhân văn trong công việc giảng dạy.

Hiểu đúng về “sử dụng công cụ AI”

Trước hết, hiểu theo cách đơn giản nhất thì “sử dụng công cụ AI” chính là hành động **thao tác trực tiếp** với các ứng dụng, phần mềm, nền tảng AI hiện có. Chẳng hạn như các thầy cô nhập câu lệnh (prompt) vào ChatGPT để sinh ra nội dung bài giảng hoặc câu hỏi trắc nghiệm, rồi lưu lại và sử dụng; hoặc giáo viên mở một trang web hỗ trợ tự động chấm bài, tải file

bài làm của học sinh lên, nhận kết quả, sau đó xuất báo cáo để gửi cho học sinh.

Đó đều là những ví dụ của “sử dụng công cụ AI” – khi chúng ta tập trung vào khía cạnh hành vi và thao tác: bấm nút, gõ lệnh, chọn mục, tải về... Giống như khi bạn cầm một cây bút để viết, một cây thước để đo hay chiếc máy tính để gõ văn bản. Hành vi này về cơ bản là hữu ích vì nó giúp tiết kiệm thời gian và công sức; giáo viên nên thành thạo cách sử dụng công cụ trước tiên. Tuy nhiên, nếu chỉ dừng lại ở đó, giáo viên dễ phụ thuộc vào công cụ và có thể thiếu đi sự kiểm soát, linh hoạt, đặc biệt trong môi trường giáo dục đòi hỏi tinh thần tự chủ và đổi mới sáng tạo.

Bản chất của “tư duy sử dụng công cụ AI”

Nếu như “sử dụng công cụ AI” chỉ dừng lại ở việc thao tác, thì “tư duy sử dụng công cụ AI” là cả một quá trình **suy nghĩ có chiến lược và mục tiêu**. Thầy cô không chỉ “bấm cho chạy” mà còn đặt câu hỏi:

- Tại sao cần sử dụng AI trong tình huống này?
- Mục tiêu giáo dục và mục tiêu học tập của bài giảng là gì? AI sẽ hỗ trợ ra sao?
- Có những rủi ro hay hạn chế gì nếu tôi để học sinh dùng AI quá thường xuyên?
- Làm cách nào để đảm bảo thông tin AI cung cấp là chính xác và đáng tin cậy?
- Phải kết hợp AI với những phương pháp truyền thống (hoặc công cụ khác) như thế nào để tạo nên trải nghiệm học tập tốt nhất?

Với tư duy sử dụng công cụ AI, giáo viên sẽ có cái nhìn tổng quan hơn, đánh giá giá trị và khả năng áp dụng của AI chứ không chỉ đơn thuần dùng “cho vui” hay “cho nhanh”. Đặc biệt, tư duy này khuyến khích giáo viên tùy biến, điều chỉnh công cụ

AI để phù hợp với ngữ cảnh dạy học, với năng lực của học sinh và mục tiêu dài hạn của môn học.

Ví dụ, thay vì chỉ yêu cầu ChatGPT soạn câu trắc nghiệm, giáo viên có thể so sánh kết quả do AI sinh ra với một nguồn tài liệu sách giáo khoa hoặc với bộ câu hỏi truyền thống do chính thầy cô đã biên soạn. Trong quá trình ấy, thầy cô sẽ “nâng cấp” được chất lượng câu hỏi, phát hiện những lỗi nội dung, từ đó điều chỉnh cho phù hợp. Đây chính là sự chủ động của “tư duy sử dụng công cụ AI”.

Để làm rõ hơn, tôi sẽ lấy một ví dụ thực tiễn trong việc giảng dạy môn Tiếng Anh. Giáo viên có mục tiêu phát triển kỹ năng viết luận của học sinh về chủ đề “Môi trường”:

- Sử dụng công cụ AI: Giáo viên yêu cầu ChatGPT viết một đoạn văn ngắn bằng tiếng Anh về chủ đề “Môi trường”, sau đó in ra và phát cho học sinh đọc, hoặc đăng lên nhóm lớp.
- Tư duy sử dụng công cụ AI: Giáo viên đề ra ba câu lệnh (prompt) với những tiêu chí cụ thể: yêu cầu một đoạn văn cấp độ B1, một đoạn văn phức tạp hơn ở cấp độ B2, và một đoạn văn nâng cao hơn ở C1. Sau đó, thầy cô so sánh, chỉ cho học sinh thấy được sự khác biệt về mức độ từ vựng, cấu trúc ngữ pháp. Thầy cô chủ động yêu cầu AI giải thích tại sao lại chọn sử dụng những cụm từ đó. Cuối cùng, học sinh tự rút ra kinh nghiệm về cách sử dụng từ vựng và cấu trúc câu cho phù hợp với từng trình độ.

Trong ví dụ trên, khía cạnh tư duy thể hiện ở việc thầy cô **không** để AI làm thay tất cả, mà quan trọng hơn là phân tích, đánh giá, khai thác những khả năng của AI nhằm mang lại lợi ích tốt nhất cho quá trình học tập. Học sinh cũng được tham gia vào quá trình này, qua đó rèn luyện tư duy phản biện và kỹ năng học tập hiện đại.

Vì sao giáo viên chúng ta nên hướng đến “tư duy sử dụng công cụ AI”?

- **Kiểm soát chất lượng:** AI là công cụ mạnh, nhưng không phải lúc nào cũng chính xác 100%. Chưa kể trong một số trường hợp, AI có thể “ảo tưởng” dữ liệu (hiện tượng “hallucination” của các mô hình AI). Giáo viên cần chủ động rà soát và hiểu cách hoạt động của AI để lựa chọn và xác thực thông tin.
- **Giữ vai trò chủ động của người thầy:** AI không thể thay thế hoàn toàn giáo viên. “Tư duy sử dụng công cụ AI” giúp thầy cô duy trì vai trò người dẫn dắt (facilitator) và nguồn tri thức có kinh nghiệm. Chúng ta không để AI chi phối toàn bộ, mà biến AI thành “trợ lý” đắc lực.
- **Đảm bảo tính sư phạm:** Mỗi lớp học, mỗi nhóm học sinh có nhu cầu khác nhau, đặc điểm tiếp thu khác nhau. Chỉ có giáo viên, với kinh nghiệm thực tiễn, mới hiểu rõ học sinh và cách thức triển khai phù hợp. Một công cụ AI dù thông minh đến đâu vẫn cần được “hướng dẫn” và “điều phối” bằng tư duy và chuyên môn của giáo viên.
- **Khơi gợi sáng tạo:** Khi áp dụng “tư duy sử dụng công cụ AI”, giáo viên sẽ thường xuyên đặt ra những câu hỏi: “Liệu còn cách nào tốt hơn không?”, “Nếu kết hợp AI với hoạt động thực hành thế nào?”, “Những nguồn học liệu khác có thể hỗ trợ gì?”... Từ đó, bài giảng trở nên sáng tạo, đa dạng và cuốn hút hơn.

Lưu ý cho giáo viên khi tiếp cận AI

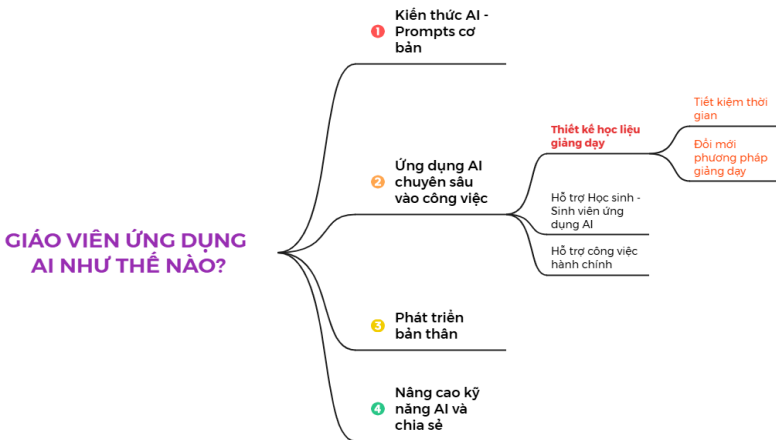
Để phát huy tối đa giá trị của AI, thầy cô nên cân nhắc một số điểm quan trọng sau:

- Học về AI trước khi dùng: Tìm hiểu sơ lược về cách hoạt động, những hạn chế, chính sách bảo mật, và quy định

GỢI Ý LỘ TRÌNH ỨNG DỤNG AI DÀNH CHO GIÁO VIÊN

Sau khi đã thông tỏ các gợi ý phía trên, các thầy cô có thể bắt tay vào học tập và ứng dụng AI. Dưới đây là góc nhìn toàn cảnh của lộ trình ứng dụng AI cho giáo viên được bóc tách thành các nội dung chính, ứng với các nhu cầu và nhiệm vụ của nhà giáo. Lộ trình này có thể thay đổi đôi chút do các yếu tố khách quan và chủ quan. Các thầy cô trực tiếp đứng trên bục giảng có thể ứng dụng ngay, các thầy cô đang làm quản lý giáo dục có thể tham khảo để có thêm căn cứ trong việc chỉ đạo ứng dụng AI trong giảng dạy tại đơn vị của mình.

Bộ sách bao gồm hai cuốn. Nội dung của cuốn sách đầu tiên này bao gồm mục số 1: **Kiến thức AI - prompt cơ bản** và mục số 2: **Ứng dụng AI chuyên sâu vào công việc** của giáo viên, trong đó mục số 2 tập trung sâu vào cung cấp kiến thức và kỹ năng giúp giáo viên “Ứng dụng AI thiết kế học liệu giảng dạy”. Cuốn sách thứ hai sẽ tập trung chuyên sâu vào công tác **Ứng dụng AI trong công việc kiểm tra và đánh giá giáo dục** - một hạng mục công việc quan trọng của giáo viên và nhằm

phát triển bản thân với AI. Nên nhớ là với thời đại AI, việc học tập và phát triển bản thân vô cùng thuận lợi. Chúng ta luôn tâm niệm một điều đó là ai ai cũng sẽ cần phải “Học tập suốt đời”, “Thầy cô không ngừng học”... và với AI thì điều này sẽ là kim chỉ nam cho tất cả chúng ta.

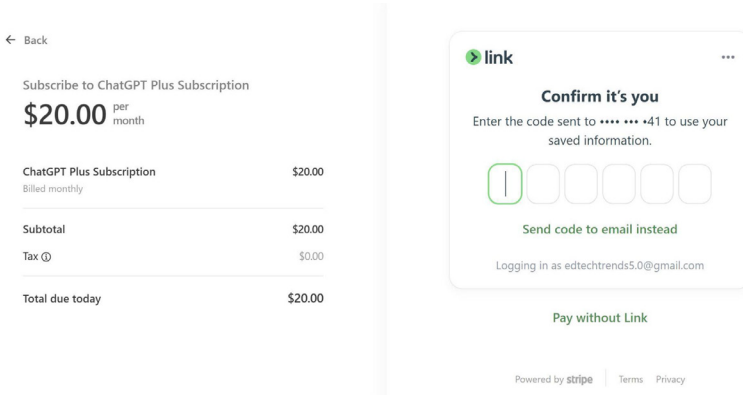
Như đã đề cập, cuốn sách đầu tiên sẽ khai thác kỹ việc “Ứng dụng AI thiết kế học liệu giảng dạy”. Mục tiêu của phần này bao gồm hai điều quan trọng:

- Thứ nhất, AI có thể hỗ trợ các thầy cô tiết kiệm tối đa thời gian trong việc thiết kế lại các học liệu giảng dạy có mẫu quy định sẵn, chẳng hạn như: giáo án, slide thuyết trình, các học liệu đa phương tiện, game hóa trong giảng dạy, các báo cáo giảng dạy... Nếu ứng dụng AI hiệu quả, thầy cô có thể tiết kiệm trung bình 50% thời gian. Thời gian còn lại, các thầy cô có thể tập trung vào những công việc khác quan trọng hơn.
- Thứ hai, AI giúp các thầy cô thử nghiệm các phương pháp dạy học mới, xoay trục trọng tâm từ “Người dạy là trung tâm” sang “Người học là trung tâm”. Tiêu chí “Người học là trung tâm” có thể được thực hiện bằng rất nhiều phương pháp luận. Tuy nhiên, cuốn sách này sẽ tập trung sâu vào phương pháp “Thiết kế trải nghiệm người học - Learning Experience Design (LXD)”. Hàng loạt các học liệu truyền thống sẽ dần được thay thế bằng các học liệu “mới” nhờ sự hỗ trợ đáng kể của AI. Tôi tin rằng với quyết tâm và sự hỗ trợ của AI, chúng ta hoàn toàn có thể điều chỉnh lại phương pháp truyền đạt kiến thức đem lại kết quả tốt nhất cho người học.

Ngoài ra, các nội dung khác như AI hỗ trợ công việc hành chính, hỗ trợ học sinh, sinh viên nâng cao kiến thức – kỹ năng AI và chia sẻ kiến thức, chúng ta cũng sẽ thảo luận và cùng nhau giải quyết trong hai cuốn sách này.

➤ **Bước 3:** Nhập số điện thoại, nhận mã code và điền vào các ô trống. Open AI sẽ yêu cầu nhập các mã số trên thẻ Visa. Thầy cô hãy nhập đúng các con số và yên tâm đây là cách rất đơn giản, phổ biến, an toàn khi mua sắm online thời nay. Nếu chưa rõ, thầy cô hãy tìm trên mạng cách nạp thông tin thẻ thanh toán quốc tế.

➤ **Bước 4:** Nếu muốn hủy gói Plus, thầy cô hãy vào phần Quản lý Đăng ký của tôi, sát phía dưới của gói Plus. Thầy cô có thể hủy gói mua bất kỳ lúc nào.

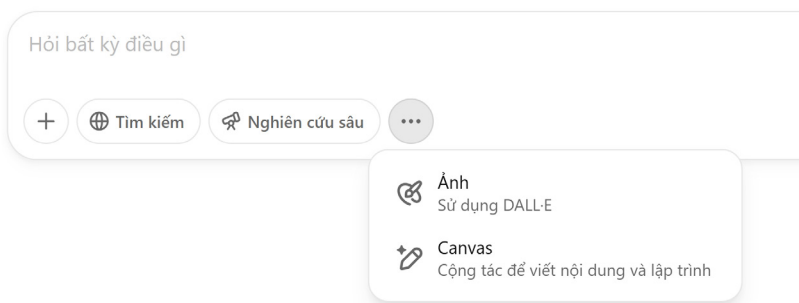
Giới thiệu sơ lược các tính năng cơ bản của ChatGPT

- **Tính năng tạo văn bản**

Hãy gõ thử bất kể câu lệnh nào vào ô chat để trải nghiệm. Đây cũng là nơi chúng ta sẽ đặt các câu lệnh “prompt” hữu ích để ChatGPT làm việc theo ý muốn.

Tôi có thể giúp gì cho bạn?

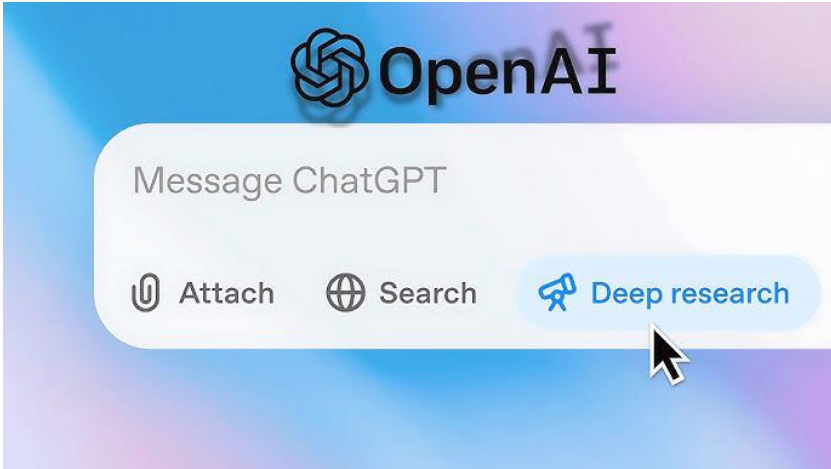
- **Trải nghiệm tính năng Search**

ChatGPT Search (hoặc tìm kiếm trong ChatGPT) tổng hợp và diễn giải thông tin theo ngữ cảnh câu hỏi, giúp trả lời nhanh gọn mà không cần người dùng tự lọc kết quả. Nếu cần dữ kiện mới nhất, ChatGPT có thể dùng công cụ web để tìm kiếm giống Google nhưng trả lời theo cách dễ hiểu hơn.

Sự khác biệt chính giữa cách tìm kiếm truyền thống và AI:

- Tìm kiếm truyền thống (Google Search): Hiển thị nhiều kết quả từ web, yêu cầu người dùng chọn lọc và đọc hiểu.
- Tìm kiếm bằng AI (AI Search): Tổng hợp và diễn giải thông tin theo ngữ cảnh, giúp tiết kiệm thời gian và cung cấp câu trả lời rõ ràng hơn. Kết quả được tổng hợp lại sau khi ChatGPT đọc hàng loạt các tài liệu liên quan, mỗi đoạn có trích dẫn nguồn để người dùng có thể kiểm định lại kết quả.

Tính năng này tạo nên sự thay đổi đặc biệt rõ rệt trong các lĩnh vực như giáo dục, nghiên cứu, công nghệ và hỗ trợ khách hàng. Tuy nhiên, AI Search vẫn có giới hạn, chẳng hạn như độ chính xác của thông tin hoặc khả năng truy xuất nguồn trực tiếp.

- **Tính năng tạo ảnh DALL-E 3**

DALL-E 3 là phiên bản cải tiến thế hệ thứ 3 của DALL-E, một mô hình ngôn ngữ tạo hình ảnh lần đầu tiên được OpenAI công bố vào tháng 1 năm 2021. Giải thích về cái tên “DALL-E” là sự kết hợp của “Dali” (ký hiệu Salvador Dalí, nghệ sĩ nổi tiếng) và “Wall-E” (tên của một robot trong bộ phim hoạt hình cùng tên ra mắt vào năm 2008). Trước đây, chỉ những người dùng trả phí mới được sử dụng tính năng này nhưng hiện nay đã được mở cho người dùng miễn phí với số lượt tạo ảnh giới hạn. Nếu thấy cô không nhìn thấy tính năng này trên cửa sổ ChatGPT hãy gõ từ khóa “Dall E”, khi nó hiện màu xanh nghĩa là tính năng tạo ảnh đã được gọi.

DALL-E sử dụng một hệ thống mạng thần kinh học sâu để tạo ra hình ảnh tự động dựa trên mô tả dạng văn bản của người dùng. Bạn chỉ cần cung cấp cho công cụ này một vài câu mô tả và mô hình sẽ tạo ra hình ảnh tương ứng. Sản phẩm

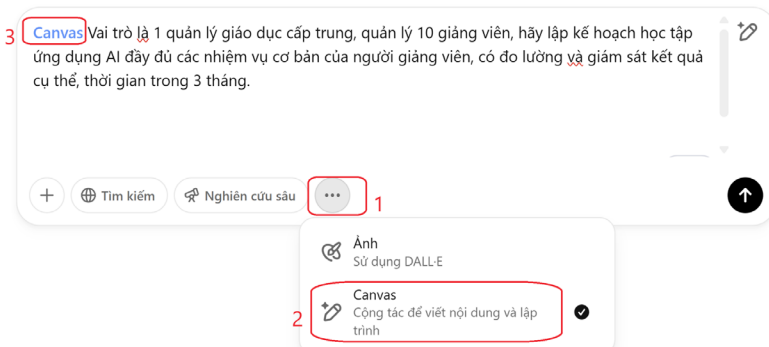

được xuất ra có thể bao gồm những hình ảnh trừu tượng hoặc thậm chí là chưa từng tồn tại trong thực tế.

- Tính năng Canvas

Có thể nói tính năng Canvas rất hữu ích cho những ai thường xuyên phải làm công việc liên quan đến “Viết - Sáng tạo nội dung” hoặc “Lập trình”. Hãy hình dung sau mỗi câu lệnh (prompt), kết quả sẽ được trả về trên cửa sổ trình duyệt, tại đây bạn có thể tinh chỉnh trực tiếp văn bản theo ý mình mà không cần tải hay copy về. Nếu có đoạn nào muốn ChatGPT viết lại cho đúng ý mình hơn, thầy cô có thể tiếp tục gõ câu lệnh để thực hiện. Kết quả sẽ được bảo toàn dù qua bao lần tinh chỉnh. Như vậy, với Canvas, thầy cô có thể tinh chỉnh bằng tay và kết hợp với chính ChatGPT để cùng cho ra kết quả ưng ý nhất.

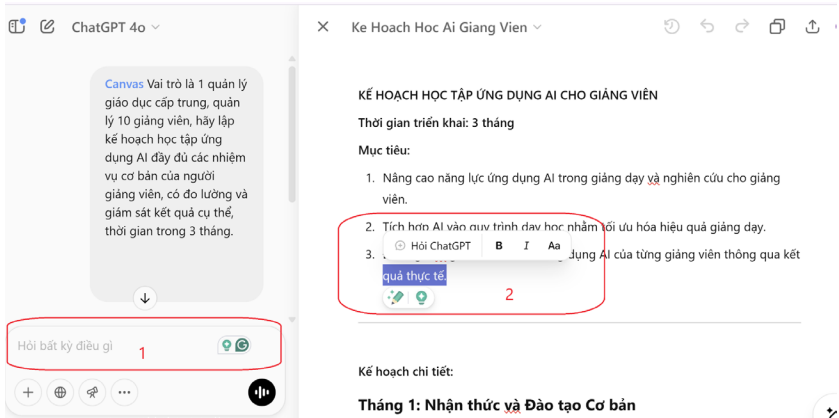
Tôi có thể giúp gì cho bạn?

(1): Chọn dấu ba chấm

(2): Chọn tính năng Canvas

(3): Tính năng Canvas hiện màu xanh trên ô chat, nhập câu lệnh tại đây

Màn hình chia hai nửa, nửa trái nơi chứa các câu lệnh điều khiển, nửa phải là kết quả:

(1): Nhập các câu lệnh tạo nội dung.

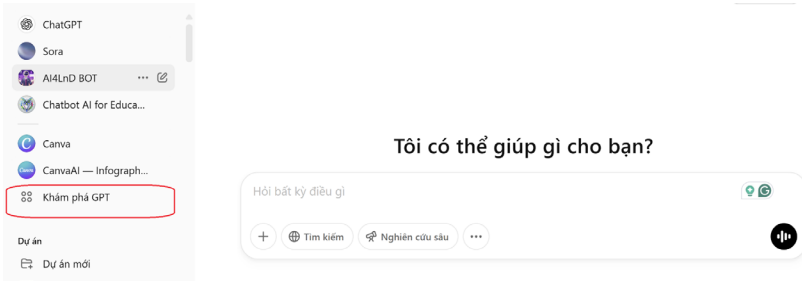
(2): Chỉnh sửa nội dung trực tiếp trên cửa sổ kết quả.

- Khám phá tính năng Custom GPT (Khám phá GPT)

Đây là tính năng sẽ dẫn chúng ta đến nơi có rất nhiều các chatbot chuyên ngành. Các chatbot này đã được người dùng trên khắp thế giới tạo và huấn luyện. Có nhiều chatbot rất giá trị, được đánh giá cao về sự tối ưu chuyên ngành, một số là miễn phí và một số sẽ cần nạp tiền để được sử dụng. Các thầy cô hoàn toàn có thể truy cập và trải nghiệm các chatbot chuyên ngành của mình tại đây. Hiện nay, người dùng ChatGPT miễn phí được trải nghiệm các chatbot nhưng không được thiết kế và huấn luyện chatbot, chỉ các tài khoản trả phí mới có tính năng này.

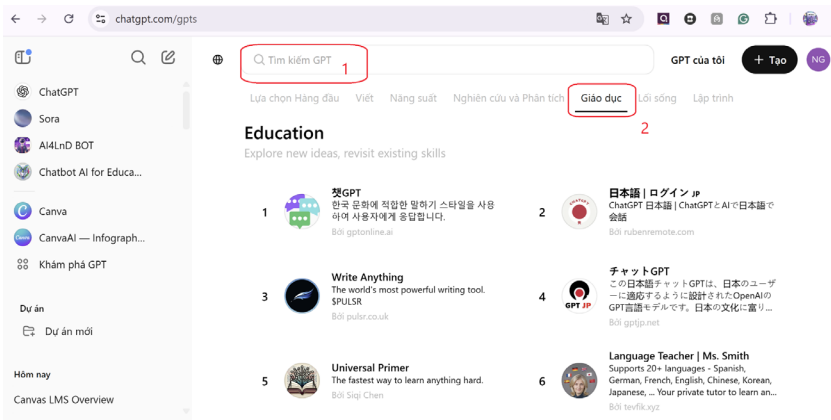

➤ **Bước 1:** Tại cửa sổ chính, mở Khám phá GPT

➤ **Bước 2:** Tìm kiếm các Custom GPT phù hợp

- (1): Sử dụng công cụ tìm kiếm trên nền tảng để nhập các từ khóa liên quan đến giáo dục, như “tutor GPT”, “AI hỗ trợ học tập”, “AI giảng dạy”.
- (2): Duyệt qua các GPTs được tạo sẵn dành cho giáo viên, học sinh hoặc quản lý giáo dục.

➤ **Bước 3:** Đọc mô tả và xem đánh giá

Nhấp vào các GPT phù hợp để xem mô tả chi tiết về chức năng, mục đích và cách sử dụng của chúng.

Xem các đánh giá từ người dùng khác để hiểu hiệu quả và trải nghiệm thực tế, từ đó quyết định có dùng hay không.

➤ **Bước 4:** Chọn một Custom GPT để thử nghiệm

Chọn GPT có phù hợp với nhu cầu giáo dục của bạn như hỗ trợ giảng bài, giải đáp câu hỏi của học sinh hoặc cung cấp tài liệu học tập.

Nhấn vào nút “Try GPT” hoặc “Bắt đầu trải nghiệm”.

➤ **Bước 5:** Sử dụng Custom GPT để trải nghiệm

Nhập các câu hỏi hoặc yêu cầu cụ thể liên quan đến lĩnh vực giáo dục mà bạn muốn thử nghiệm, ví dụ:

“Giải thích khái niệm về sự quang hợp của cây xanh.”

“Hướng dẫn lập trình bài toán lặp cơ bản trong Python.”

Theo dõi cách GPT phản hồi và kiểm tra độ chính xác, tính hữu ích của câu trả lời.

➤ **Bước 6:** Thử nghiệm các chức năng mở rộng (nếu có)

Một số GPT có thể tích hợp các tính năng như hỗ trợ học nhóm, tạo tài liệu tham khảo hoặc giải thích chuyên sâu. Sử dụng các tính năng này để đánh giá trải nghiệm toàn diện.

➤ **Bước 7:** Ghi nhận trải nghiệm và đánh giá

Ghi lại những điểm nổi bật và hạn chế trong quá trình sử dụng để có thể chia sẻ với đồng nghiệp hoặc sử dụng cho mục đích cải thiện sau này.

Sau khi trải nghiệm một Custom GPT, bạn có thể tiếp tục khám phá và thử nghiệm các GPT khác để tìm ra công cụ phù hợp nhất cho nhu cầu giáo dục của mình.

CÁCH VIẾT CÂU LỆNH HIỆU QUẢ KHI LÀM VIỆC VỚI AI

Hiện nay, có rất nhiều hướng dẫn người dùng cách viết câu lệnh điều khiển AI hiệu quả. Các thầy cô có thể học cách viết câu lệnh ở các nguồn chia sẻ uy tín. Thực tế, việc đúc rút được các câu lệnh hiệu quả bắt nguồn từ việc người dùng trực tiếp học cách ứng dụng qua các hướng dẫn chính thống của nhà cung cấp

GIÁO VIÊN LÀM CHỦ

Kiểm tra -
đánh giá và
hỗ trợ học tập

NGỌC LINH AIE

MỤC LỤC

CHƯƠNG 1: Kiểm tra - Đánh giá giáo dục trong thời đại AI	7
Ra đề, chấm bài – chuyện không nhỏ trong nghề giáo... ..	8
Tại sao cần đổi mới kiểm tra – đánh giá giáo dục bằng AI?.....	10
Bức tranh toàn cảnh về kiểm tra đánh giá giáo dục với sự hỗ trợ của AI trong giai đoạn hiện nay - nửa đầu 2025	18
Xu hướng công nghệ AI trong kiểm tra – đánh giá giáo dục	24
So sánh hiệu quả giữa phương pháp truyền thống và phương pháp sử dụng AI.....	30
Thách thức cần vượt qua để triển khai hiệu quả	32
Gợi ý các bước áp dụng thực tiễn dành cho giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục	36
Thực hành kiểm tra - đánh giá với sự hỗ trợ của AI	40

CHƯƠNG 2: Giáo viên học tập, phát triển bản thân, hỗ trợ học sinh học tập với sự hỗ trợ của AI87

Tinh thần tự học – học cách học – học siêu cấp – học tập suốt đời (Self-study - Learning how to learn - Meta learning - Lifelong learning) trong bối cảnh xã hội hiện nay88

giáo viên trong thời đại AI cần học những gì? 97

Bí quyết để giáo viên học AI và phát triển bản thân hiệu quả98

Một số công cụ AI hỗ trợ giáo viên học tập và hỗ trợ người học 100

LỜI KẾT 142

CHƯƠNG 1

KIỂM TRA - ĐÁNH GIÁ GIÁO DỤC TRONG THỜI ĐẠI AI

RA ĐỀ, CHẤM BÀI – CHUYỆN KHÔNG NHỎ TRONG NGHỀ GIÁO...

Ngoài những công việc thầy cô phải làm mỗi ngày: chuẩn bị giáo án, soạn bài, đứng lớp giảng dạy, có một phần công việc âm thầm nhưng tốn rất nhiều thời gian, năng lượng – đó là ra đề, xây dựng đáp án và thang điểm cho các kỳ thi lớn nhỏ trong năm. Toàn những việc nghe thật quen thuộc phải không? Nhưng quen không có nghĩa là Ồn.

Các kỳ thi có quy mô càng lớn, mức độ phức tạp càng cao. Chúng ta buộc phải tạo ra những đề thi “một dạng cho tất cả” – kiểu đề đánh đồng mọi học sinh. Đây chính là tư duy “đồng hạng”, dễ triển khai, dễ tổng hợp, dễ chấm nhưng... khó lòng phản ánh đúng năng lực đa dạng của từng em. Những xu hướng hiện đại hơn như cá nhân hóa đề, phân hóa mức độ bài kiểm tra thì ai cũng muốn, nhưng hiếm ai làm được vì thời gian, nguồn lực và công cụ đều chưa sẵn sàng.

Chưa dừng lại ở đó, nhiều kỳ thi hiện nay vẫn mang nặng tính thủ tục, thiếu hẳn yếu tố “trải nghiệm thi” cho học sinh. Thí sinh bước vào phòng thi, làm một bài trắc nghiệm trên giấy hoặc một bài tự luận theo lối cũ, rồi ra về với cảm giác quen thuộc và nhàm chán. Những bài thi đó không nói được gì với các em ngoài một con số khô khan.

Và giờ, bạn hãy tưởng tượng một giáo viên với gần 50 học sinh trong lớp. Mỗi học kỳ, ôm về nhà cả chồng bài thi cao ngất ngưỡng. Thầy cô muốn lắm, muốn phản hồi cá nhân cho từng em, muốn chỉ ra rõ em sai ở đâu, cần cải thiện điểm nào nhưng thời gian, sức người đều có hạn. Trong khi đó, học sinh nhận điểm số mà chẳng kịp hiểu tại sao lại sai, cần phải làm gì để tiến bộ hơn.

Chúng ta cần dừng lại để đặt một câu hỏi nghiêm túc: “Có cách nào giúp việc kiểm tra – đánh giá trở nên nhân văn hơn,

hiệu quả hơn, đồng thời giảm tải cho người dạy không?” Tôi tin rằng câu trả lời là có. Và AI chính là một phần lời giải đó.

Chương này mời thầy cô đồng hành cùng tôi – một người giáo viên, một người đào tạo luôn trăn trở về chuyện dạy và học – để khám phá:

- Vì sao việc đổi mới kiểm tra – đánh giá không thể chần chừ nữa?
- AI có thể hỗ trợ ra sao trong hành trình cải tiến này?

Tôi sẽ không vẽ ra một viễn cảnh màu hồng như ứng dụng AI để chấm bài tự luận như người thật hay tạo đề cá nhân hóa cho từng học sinh theo chuẩn đầu ra bởi các phần mềm, các platform học và thi dựa theo nhu cầu và năng lực hiện nay vẫn còn rất sơ khai. Trong cuốn sách này, tôi chỉ chia sẻ những điểm mấu chốt, những ứng dụng khả thi trong tầm tay, những mô hình đang được thử nghiệm với hy vọng, từ đó, thầy cô sẽ có cảm hứng để bắt đầu.

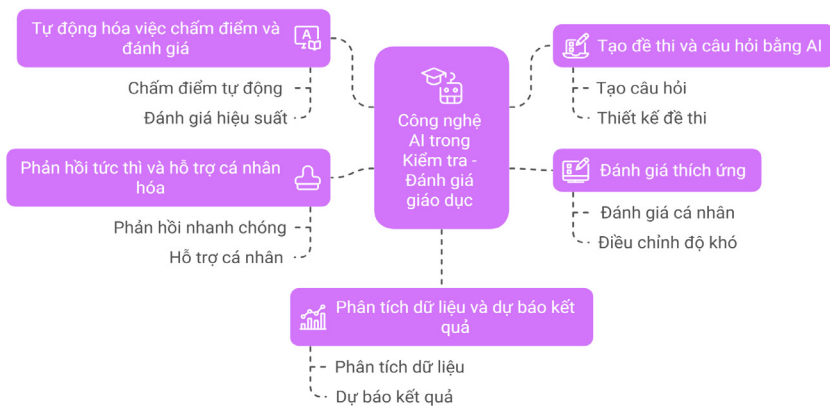
Chúng ta chưa “chạm” được vào những gì lớn lao, nhưng chúng ta có thể bắt đầu bằng những điều nhỏ nhất: ngay trong lớp học của mình.

XU HƯỚNG CÔNG NGHỆ AI TRONG KIỂM TRA – ĐÁNH GIÁ GIÁO DỤC

Những năm gần đây, từ phổ thông đến đại học, xuất hiện khá nhiều các ứng dụng AI nhằm hỗ trợ giáo viên và cải thiện trải nghiệm của người học. Theo dự báo, thị trường AI trong giáo dục toàn cầu sẽ tăng trưởng bùng nổ: từ khoảng 5,9 tỷ USD năm 2021 lên đến 32 tỷ USD vào năm 2030 (tăng trưởng gần 31% mỗi năm). Dưới đây là một số xu hướng nổi bật trong việc ứng dụng AI vào công tác kiểm tra, đánh giá năng lực học sinh sinh viên.

Những xu hướng nổi bật về công nghệ AI trong kiểm tra - đánh giá giáo dục

Made with Napkin

- **Tự động hóa việc chấm điểm và đánh giá**

AI đang được sử dụng để chấm bài thi trắc nghiệm và tự luận tự động. Thuật toán học máy¹ có thể đánh giá bài viết của

1. Machine Learning là một lĩnh vực của trí tuệ nhân tạo, cho phép hệ thống học tập từ một khối lượng lớn các dữ liệu đầu vào, sau đó đưa ra dự đoán và hành động để giải quyết những vấn đề cụ thể.

những năng lực đó một cách tốt nhất, chứ không phải là đối thủ cần né tránh trong kiểm tra – đánh giá.

SO SÁNH HIỆU QUẢ GIỮA PHƯƠNG PHÁP TRUYỀN THỐNG VÀ PHƯƠNG PHÁP SỬ DỤNG AI

Việc ứng dụng AI vào kiểm tra – đánh giá chắc chắn mang lại nhiều thay đổi so với phương pháp truyền thống. Để hiểu rõ hơn, chúng ta cùng so sánh ưu và nhược điểm của từng phương pháp, cũng như điếm qua các ví dụ thực tế hiệu quả mà AI đem lại.

Phương pháp truyền thống (giáo viên tự soạn đề, chấm điểm thủ công, đánh giá dựa trên quan sát cá nhân...) và phương pháp sử dụng AI (tự động hóa một phần/quy trình ra đề, chấm bài, phản hồi bằng công nghệ AI) đều có những ưu điểm và hạn chế riêng. Bảng dưới đây tóm tắt sự so sánh trên một số khía cạnh quan trọng:

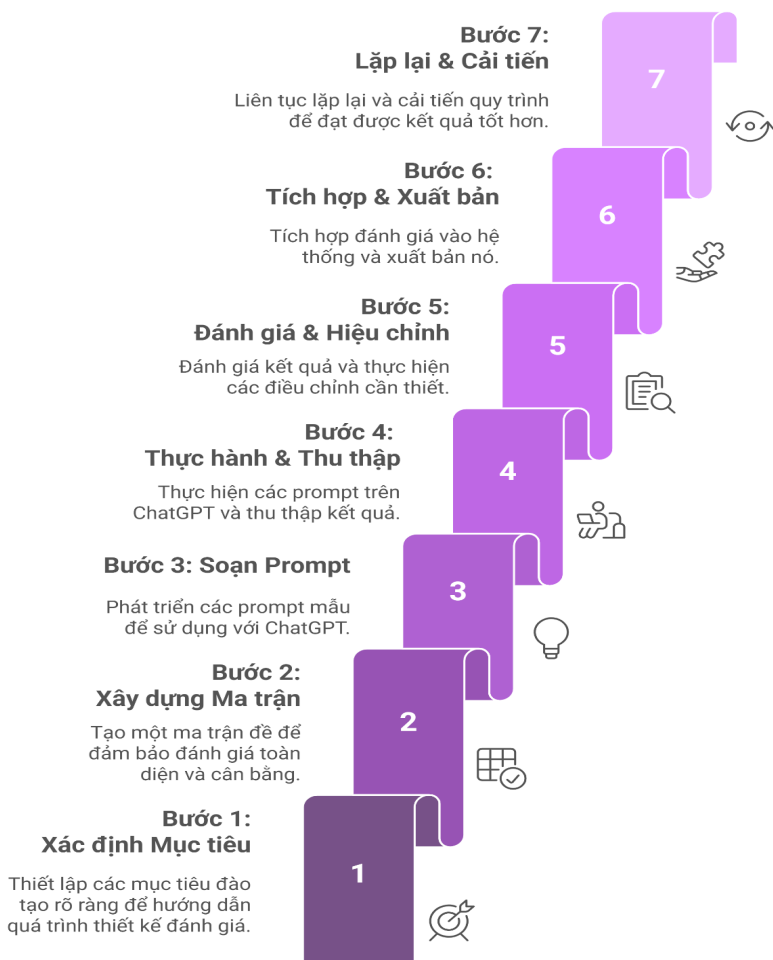
Khía cạnh	Phương pháp truyền thống	Phương pháp sử dụng AI
Tốc độ và khối lượng	Chấm bài thủ công tốn nhiều thời gian, đặc biệt với lớp đông; khó mở rộng quy mô nhanh.	Tự động chấm điểm hàng loạt, xử lý lượng lớn bài kiểm tra trong thời gian ngắn. Rút ngắn được 80-90% thời gian chấm.
Tính nhất quán và khách quan	Dễ bị ảnh hưởng bởi tâm trạng, sức khỏe người chấm, thiên kiến cá nhân. Mỗi giáo viên có thể chấm lệch nhau.	Nhất quán theo tiêu chí đã lập trình, không biết mệt mỏi. Điểm số giữa các học sinh được đánh giá trên cùng một thang, giảm thiểu cảm tính. Tuy nhiên, AI có thể kế thừa thiên kiến từ dữ liệu huấn luyện nếu không được kiểm soát tốt.

Chất lượng phản hồi	Phản hồi phụ thuộc vào kỹ năng và quỹ thời gian của giáo viên. Nhiều khi chỉ có điểm số hoặc vài dòng nhận xét chung chung do giáo viên quá bận.	Có thể cung cấp phản hồi chi tiết, tức thì cho từng học sinh. AI phân tích từng lỗi sai, từng điểm mạnh/yếu và trả về nhận xét ngay sau khi nộp bài. Học sinh nhận được góp ý cá nhân hóa mà không phải chờ đợi.
Tính nhân văn và sự phạm	Giáo viên hiểu bối cảnh, hoàn cảnh của học sinh, có sự đồng cảm và linh hoạt khi chấm. Ví dụ, có thể nương tay cho học sinh cố gắng, hoặc trò chuyện để hiểu vì sao bài làm kém.	AI thiếu hiểu biết về ngữ cảnh cụ thể và cảm xúc. Máy không cảm thông hoàn cảnh học sinh, chấm điểm “lạnh lùng” theo dữ liệu. Một số khía cạnh như sự sáng tạo, cảm hứng trong bài làm có thể AI chưa đánh giá đúng mức nếu không được dạy để nhận diện.
Chi phí và nguồn lực	Phụ thuộc vào sức người. Số lượng học sinh càng đông, khối lượng công việc càng lớn. Giáo viên phải dành nhiều giờ ngoài lớp để ra đề, chấm bài. Chi phí chủ yếu là thời gian và công sức.	Ban đầu cần đầu tư công nghệ (phần mềm, hạ tầng máy tính) và đào tạo giáo viên sử dụng. Tuy nhiên về lâu dài, AI giúp tiết kiệm nhân lực; một hệ thống có thể phục vụ nhiều lớp, nhiều trường. Chi phí mỗi bài kiểm tra giảm khi tăng quy mô.
Độ tin cậy và chính xác	Nếu quy trình tốt (ra đề chuẩn, đáp án/rubric rõ ràng, giáo viên có chuyên môn), kết quả đánh giá sẽ chính xác. Tuy nhiên, con người cũng có lúc sai sót (cộng điểm nhầm, đọc nhầm đáp án).	AI thực hiện tính toán, đối chiếu rất chính xác theo lập trình, hầu như không sai sót tính toán. Các hệ thống chấm luận hiện đại đã đạt độ tin cậy ~92% so với chuyên gia. Dẫu vậy, vẫn cần giám sát định kỳ để đảm bảo mô hình không bị xuống cấp hoặc gặp trường hợp ngoài dự kiến.

QUY TRÌNH THIẾT KẾ ĐÁNH GIÁ

➤ **Bước 1: Xác định mục tiêu học tập/đào tạo rõ ràng.**

Xác định mục tiêu đào tạo rõ ràng giống như việc thầy cô vẽ trước tấm bản đồ cho hành trình giảng dạy. Khi đích đến đã rõ, thầy cô sẽ chọn lọc được phương pháp, hình thức đánh giá và kết quả mong muốn phù hợp, tránh được tình trạng “dạy tràn lan” khiến học sinh mông lung. Nhờ vậy, đề thi, bài tập và mọi

Thiết kế các bài tập đa tầng

Giới thiệu về bài tập đa tầng

Là người đã đồng hành cùng nhiều thầy cô, tôi nhận ra nếu chỉ làm những bài dạng trả lời kiến thức đơn thuần hoặc đúng-sai, học sinh rất dễ viện đến sự trợ giúp của AI. Nhưng khi thiết kế bài tập theo kiểu đa tầng: từ nhận biết đến phân tích, rồi phản biện thì các em buộc phải động não bằng trải nghiệm và góc nhìn cá nhân. Và khi học sinh bắt đầu phản biện, chất vấn lại kiến thức, đó là lúc bài tập đã chạm được vào chiều sâu của việc học.

Bài tập đa tầng (Multi-tier assignment) là gì? Đó là quá trình thiết kế các hoạt động phân hóa và khuyến khích tư duy độc lập. Khái niệm bài tập đa tầng đề cập đến việc thiết kế hoạt động học tập theo cấp độ nhận thức tăng dần, thường gắn với thang Bloom. Mỗi tầng không chỉ là mức độ khó hơn, mà còn là sự mở rộng theo hướng tư duy phân tích, phản biện và sáng tạo.

▶ Trò chơi nhớ tên tác phẩm

Tham gia vào một trò chơi để nhớ các tác phẩm văn học

▶ Đọc hiểu

Đọc và thảo luận nội dung văn học

▶ Vận dụng

Áp dụng kiến thức để thiết kế poster nhóm

▶ Phân tích

So sánh các nhân vật văn học

▶ Đánh giá

Viết một đoạn văn phản biện

▶ Sáng tạo

Hoàn thành bài tập sáng tạo cá nhân

Thiết kế bài học sáu tầng kiến thức theo thang Bloom

Cách thiết kế bài tập như vậy buộc người học phải kết nối kiến thức cũ – mới, vận dụng AI hỗ trợ và thể hiện lập luận cá nhân thay vì sao chép. Đặc biệt, với sự phát triển nhanh của công cụ Gen AI, cách thiết kế này ngăn ngừa hành vi học theo “lối tắt”: học sinh chỉ nhập prompt và nhận kết quả mà bỏ qua khâu kiểm định.

Bài tập đa tầng thường được thiết kế theo cấu trúc ba tầng, mỗi tầng đòi hỏi mức độ tư duy khác nhau:

- Tầng 1 tập trung vào việc thu thập và nhận biết thông tin cơ bản, nơi AI có thể hỗ trợ tốt;
- Tầng 2 yêu cầu học sinh phân tích và kết nối các thông tin, AI chỉ có thể hỗ trợ một phần;
- Tầng 3 đòi hỏi khả năng phản biện, sáng tạo và cá nhân hóa, là lĩnh vực mà AI khó có thể thay thế con người.

Hướng dẫn thiết kế bài tập ba tầng

➤ **Bước 1:** Xác định mục tiêu bài học

Trả lời câu hỏi: Học sinh cần đạt những năng lực nào sau buổi học? Liệt kê 2–3 năng lực cốt lõi (theo Chương trình GDPT 2018).

➤ **Bước 2:** Chia thành ba tầng hoạt động học

- Tầng 1: Nhận biết – Hiểu
 - Mục tiêu: Giúp học sinh nắm được kiến thức nền tảng.
 - Hoạt động: Đọc – Nghe – Ghi chép – Trả lời câu hỏi tái hiện.
 - Công cụ hỗ trợ: Video bài giảng, bản đồ tư duy, flashcard AI...
- Tầng 2: Phân tích – So sánh – Áp dụng
 - Mục tiêu: Học sinh vận dụng kiến thức vào tình huống mới.
 - Hoạt động: Thảo luận nhóm, giải quyết tình huống, so sánh dữ kiện.
 - Công cụ hỗ trợ: Gemini, ChatGPT để gợi ý tình huống.

- Tầng 3: Phản biện – Sáng tạo
- Mục tiêu: Kích hoạt tư duy phản biện và năng lực cá nhân hóa.
- Hoạt động: Viết quan điểm cá nhân, tranh biện, sáng tạo giải pháp.
- Công cụ hỗ trợ: Trình bày trên Canva, tạo podcast, dùng AI hỗ trợ kiểm tra lập luận.

➤ **Bước 3:** Thiết kế đánh giá theo tầng

- Tầng 1: Câu hỏi trắc nghiệm, điền khuyết: ChatGPT, Quizizz...;
- Tầng 2: Phiếu phân tích, bảng so sánh: Canva, ChatGPT;
- Tầng 3: Bài luận ngắn, tranh biện, sản phẩm sáng tạo: Canva, ChatGPT các công cụ tạo sơ đồ tư duy, hình ảnh.

Có học sinh có thể chinh phục được ba tầng, lại có học sinh chinh phục được cả sáu tầng nếu như giáo viên thiết kế mở rộng tới sáu tầng kiến thức theo thang Bloom.

Khi thiết kế các bài học đa tầng với công cụ AI, các thầy cô cần lưu tâm những điều sau.

- Thứ nhất, AI là cộng sự, không phải người thay thế. Thầy cô không giao trọn bài học cho AI. Hãy để AI hỗ trợ ở từng tầng: Gợi ý nội dung nền (tầng 1), tạo tình huống phân tích (tầng 2), hoặc phản biện một quan điểm (tầng 3). Nhưng “linh hồn bài học” vẫn phải đến từ thầy cô.
- Thứ hai, tầng càng cao, tần suất AI càng ít đi. Ở tầng phản biện/sáng tạo, đừng để học sinh sao chép kết quả từ AI mà không suy nghĩ. Hãy thiết kế bài sao cho học sinh bắt buộc phải thêm quan điểm cá nhân, trải nghiệm thực tế, hoặc kể câu chuyện của chính mình.

“Cài phản biện” vào bài giảng.

Tại sao phải “cài phản biện” vào bài giảng?

Trong quá trình đồng hành cùng giáo viên và thiết kế bài giảng tích hợp AI, tôi nhận ra rằng muốn học sinh thực sự phát triển tư duy phản biện, thì cách hiệu quả nhất không phải là dạy riêng một buổi phản biện, mà là “cài phản biện” vào từng phần của bài học.

Gọi là “cài” vì cách này giống như việc lạng lẹ đặt một đoạn mã nhỏ vào bài giảng. Học sinh không nhận ra mình đang được rèn luyện tư duy phản biện, nhưng chính trong quá trình đó, não bộ các em đã bắt đầu vận động, phân vân, nghi ngờ, chất vấn, lật ngược lại vấn đề.

Ví dụ, thay vì hỏi: “Ý nghĩa bài học là gì?”, hãy hỏi: “Có ai không đồng tình với cách hiểu này không? Vì sao?” Khi dạy về một cuộc khởi nghĩa trong môn Lịch sử, thầy cô mời học sinh đóng vai phe địch: “Nếu em là tướng giặc, em sẽ ra quyết định gì?” Hoặc đôi khi, giáo viên có thể cố tình đưa ra một quan điểm hơi cực đoan: “Phải chăng AI đang làm học sinh lười tư duy?” Lúc này, học sinh buộc phải phản bác, dẫn chứng để bảo vệ quan điểm.

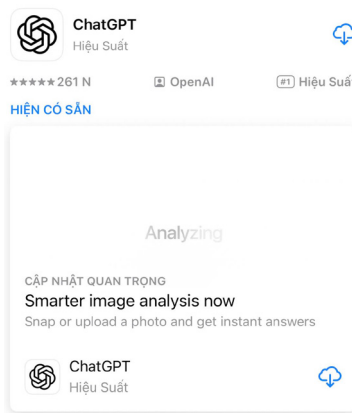
Tư duy phản biện không thể hình thành nếu chỉ ngồi nghe giảng hoặc làm trắc nghiệm đúng-sai. Nhưng nếu được “cài” vào từng hoạt động, từng câu hỏi thì chính bài giảng sẽ trở thành một không gian rèn tư duy liên tục và tự nhiên. Và AI có thể là công cụ tuyệt vời để gợi mở, nhưng phần khơi dậy vẫn phải đến từ chính giáo viên. Đó là lý do vì sao, trong các thiết kế bài giảng thông minh, tôi luôn nhắc: “AI chỉ là công cụ, còn người ‘cài phản biện’ phải là chính bạn.”

Cách thức “cài phản biện” vào bài giảng

- **Cách 1:** Huấn luyện ChatGPT Voice thành Nhà phản biện nhí

Bạn có thể tổ chức lớp học thành một buổi phản biện vừa chơi vừa học nhờ AI voice. Bạn hãy chuẩn bị sẵn các câu hỏi gợi ý hoặc giải thích cách phản biện để học sinh tự hỏi. Khi học sinh hỏi, ChatGPT voice phản biện, âm thanh được chia sẻ qua micro. Vậy là chúng ta đã có một buổi phản biện vui vẻ, mới lạ và hiệu quả. ChatGPT voice tại thời điểm này mới chỉ có trên điện thoại thông minh, ban đầu còn một số nhược điểm nhưng chất lượng đang ngày càng được cải thiện hơn: giọng nói và giọng điệu đa dạng, tốc độ phản hồi ngày càng nhanh và mượt mà.

➤ **Bước 1:** Cài đặt ứng dụng ChatGPT trên điện thoại bằng cách vào CH Play hoặc App Store.

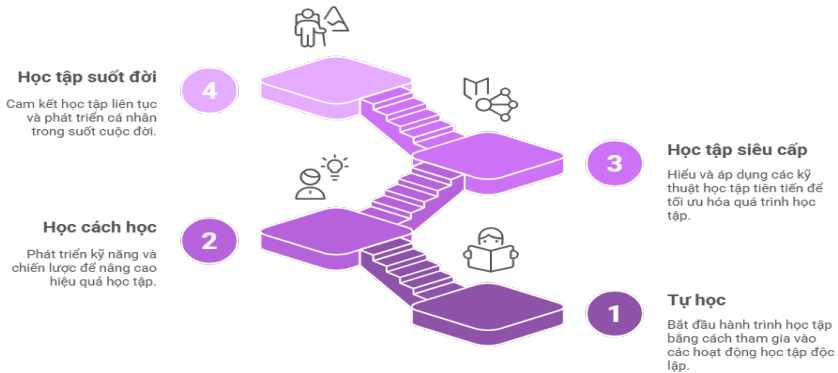

CHƯƠNG 2

GIÁO VIÊN HỌC TẬP,
PHÁT TRIỂN BẢN THÂN,
HỖ TRỢ HỌC SINH
HỌC TẬP VỚI
SỰ HỖ TRỢ CỦA AI

TINH THẦN TỰ HỌC – HỌC CÁCH HỌC – HỌC SIÊU CẤP – HỌC TẬP SUỐT ĐỜI (SELF-STUDY - LEARNING HOW TO LEARN - META LEARNING - LIFELONG LEARNING) TRONG BỐI CẢNH XÃ HỘI HIỆN NAY

Trong thời đại AI bùng nổ, người học không chỉ cần kiến thức mà còn cần tư duy học linh hoạt. Tinh thần tự học là khởi đầu, học cách học là công cụ, học siêu cấp giúp thích nghi nhanh với kiến thức mới, và học tập suốt đời là hành trình không ngừng nghỉ. Và rõ ràng, chúng ta có thể thấy, với AI làm bạn đồng hành, mỗi người hoàn toàn có thể trở thành kỹ sư xây dựng con đường học tập của chính mình, chủ động, sâu sắc và bền vững.

Hành trình khám phá “Khám phá nghệ thuật học để học mãi”

Tinh thần Tự học trong thời đại AI

Việc học ngày nay đã thay đổi. Không chỉ giới hạn trong sách vở hay lớp học truyền thống, AI đã mở ra một chân trời tri thức rộng lớn, nơi chúng ta có thể học mọi lúc, mọi nơi, theo cách phù hợp nhất, với tốc độ và hiệu quả hơn cả mong đợi.

Hãy bắt đầu bằng việc xác định mục tiêu rõ ràng và thiết thực: Ta cần học gì? Vì sao? Khi nào hoàn thành? Việc này giúp định hướng hành động từ bước đầu tiên. Tiếp theo, thầy cô hãy

Ba cách tìm kiếm trên Perplexity

- **Quick Search:** Được thiết kế cho câu trả lời nhanh, đơn giản. Perplexity cung cấp phản hồi ngay lập tức bằng cách tóm tắt nhanh chóng thông tin liên quan từ các nguồn đã chỉ định.
- **Pro Search:** Tính năng này khai thác sâu hơn vào các chi tiết cụ thể trong câu hỏi của chúng ta. Nó có thể đặt câu hỏi tiếp theo để tinh chỉnh tìm kiếm và cung cấp câu trả lời phù hợp hơn. Mode này đặc biệt hữu ích cho các truy vấn phức tạp đòi hỏi câu trả lời chi tiết.
- **Deep Research:** Ra mắt vào tháng 2 năm 2025, tính năng này thực hiện nghiên cứu và phân tích chuyên sâu thay mặt chúng ta. Khi chúng ta đặt câu hỏi Deep Research, Perplexity thực hiện hàng chục lần tìm kiếm, đọc hàng trăm nguồn, và suy luận thông qua tài liệu để tự động cung cấp báo cáo toàn diện. Tính năng này hiện được cung cấp miễn phí cho tất cả tài khoản, nhưng tài khoản nâng cao được truy cập không giới hạn trong khi tài khoản miễn phí có số lượng truy cập giới hạn mỗi ngày.

Khả năng trích dẫn nguồn Perplexity được đánh giá rất cao, có thể nói vượt cả Deep Research của ChatGPT và Gemini. Với khả năng cung cấp đa dạng kèm nguồn tham khảo (có cả từ link tới bản PDF) và độ chính xác trong việc liên kết thông tin với nguồn gốc giúp chúng ta hoàn toàn yên tâm khi cần kiểm chứng thông tin chuyên sâu. Thậm chí, nó có thể dẫn nguồn các phát biểu tương tự của một ai đó, các dữ liệu tương tự, các nội dung tương tự từ rất nhiều nguồn (bản miễn phí có những lúc đạt gần 100 nguồn, bản nâng cao thì lên tới gần 200 nguồn). Càng đa dạng nguồn và nhiều nguồn tin cậy thì kết quả càng mang tính khách quan. Điểm đặc biệt là mô hình của Perplexity để mặc định là “Best”, tức là nó sẽ tự nhận biết câu lệnh của chúng ta rồi tự lựa chọn mô hình tìm kiếm, nghiên cứu phù hợp mà chúng ta không phải lựa chọn mô hình thủ công.

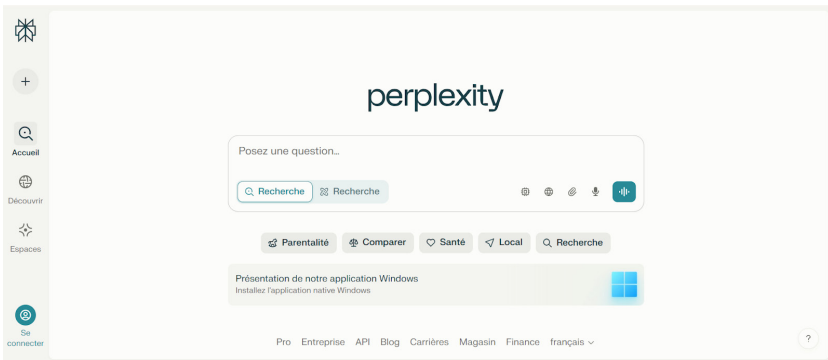

Khái quát quy trình chinh phục Perplexity

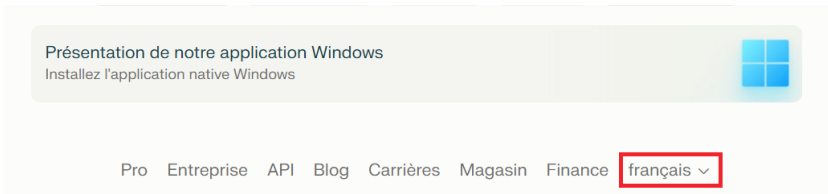

Chúng ta chỉ mất vài giây cho một phản hồi rõ ràng, ngắn gọn và có thể kiểm chứng.

- **Bước 1:** Truy cập Perplexity: <https://www.perplexity.ai/>, sau khi truy cập vào đường link trên, màn hình sẽ hiện ra giao diện sau:

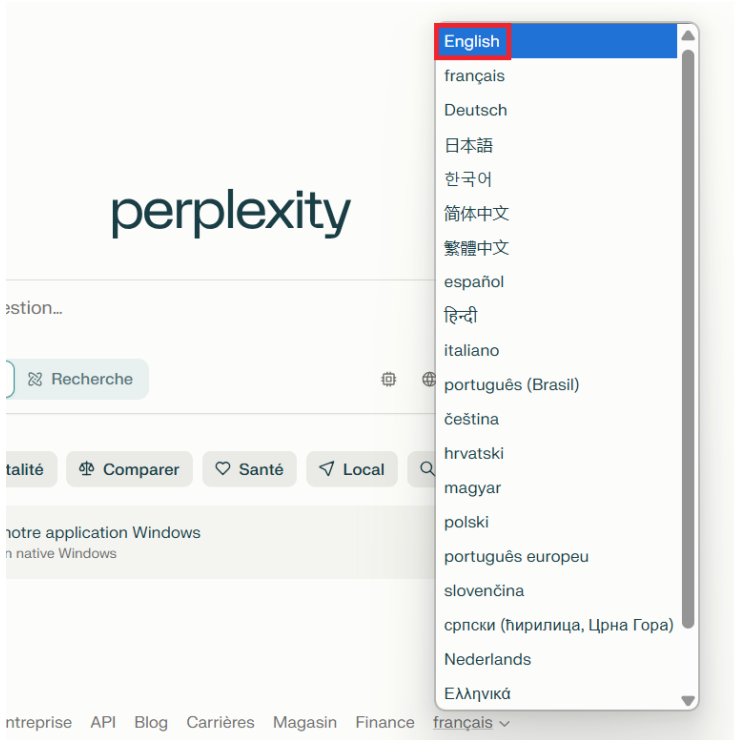

Để dễ sử dụng hơn, người dùng có thể chuyển đổi ngôn ngữ sang tiếng Anh. Ấn vào biểu tượng ngôn ngữ ở cuối màn hình, thanh cài đặt sẽ hiện ra cho chúng ta lựa chọn.

Nhấp vào dòng “Language” và chọn “English”.

Giao diện sẽ hiển thị như sau.

